

1. De probatione contra praestitum Iuramentum legale. P. Stryck.
2. De Iudicio Principis iuxta solam facti veritatem. P. Stryck.
3. De Remedis causae vulneratae propter amissas in Praesumptionibus.
P. Stryck.
4. De Immunitate a praestatione evictionis. P. Stryck.
5. De Cambialium litterarum acceptatione. P. Stryck.
6. De Iure limitum Provincialium. P. Brunemann.
7. De Fideicommissis familiarum nobilium conventionalibus. P. Wildvogel.
8. De Iure Principum restituendi famam. P. Reiner.
9. De Legatis. P. Böden.
10. De Abtorio. P. Stryck.
11. De usu inutilium in Iure. P. Stryck.
12. De Potentiore lesionario. P. Stryck.
13. De Confirmatione Principis. P. Stryck.
14. De eo, quod iustum est circa Idemtitatem. P. Stryck.
15. De Praescriptione rerum adlatarum secundum statuta Hamburgensia.
P. Stryck.
16. De Iure Gratium. P. Stryck.
17. De Cautelis circa quantitatem rei controversae in processu
civilis observandis. P. Stryck.
18. De Mora Iudicis. P. Stryck.
19. De Muliere Cambiante. P. Ludovici.
20. De Iure Carnificum in bona prope iudicium et quae circa
eos reperientur. P. Ludovici.
21. De Effectu et obligatione laudi. P. Ludovici.
22. De Iure Correspondentiarum. P. Kestner.
23. De Praescriptione annuorum reddituum realium. P. Böhmner.
24. De Translatione Domini in Contractu aestimatorio. P. Böhmner.

Fr. Ludovici
De Iosepho lege loquente.

~~48.~~

22

DISSERTATIO JURIDICA
de

JURE CARNIFICUM IN BONA PROPRIETARUM ET QUÆ CIRCA EOS REPERIUNTUR,

quam

DEO T. O. M. ANNUENTE
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DN. FRIDERICO WILHELMO,

REGNI BORUSSICI, ELECTORATUS ET PROVINCIARVM BRANDENB. HEREDE, & reliqua,

IN ILLUSTRIA ACADEMIA FRIDERICIANA,
P R A E S I D E

JAC. FRIDERICO LUDOVICI,

J. U. D. & Profess. Publ. Extr.

Publico Eruditorum Examine submittit

RESPONDENS

JOHANNES JACOBUS HANEWALD,

Alsleb. Magdeb.

Ad d. III. Octobr. M DCCII. H. L. 2. C.

HALÆ, Typis CHRISTOPH. ANDREÆ ZEITLERI, Acad. Typogr. 1702.

20. 1.

8

DISSERTATIO JURIDICA

JURE CARNIUM

CUM IN BONA PRO-

PRIC BONA ET QUA

GIACA FOR REPRINUIT

DEO. O. M. ANNO 1780
RECTORI MAGNIFICENTISSIMO
SACRAE THEOLOGICAE FACULTATIS

DR. FRIDERICUS WIL-

HELMO

REGNI BOHEMIAE, ELECTORATUS ET PROVIN-

CIAE BRUNNENSIS HEREDITARIARUM
IN UNIVERSITATE ACADEMICA THEOLOGICA

JAC. FRIDERICO ENDOWIG

JURIS DOCTORI

IN HONOREM

JOHANNES JOHANNES HANSEWALD

IN HONOREM

IN HONOREM

Q. D. B. V.

DISSERTATIO JURIDICA

De

JURE CARNIFICUM IN BONA
PROPRICIDARUM ET QUÆ CIRCA
EOS REPERIUNTUR.

CONTENTA TOTIUS DISSERTATIONIS.

Nulla ferè est Respublica, in qua præter Leges scriptas non etiam certæ consuetudines deprehendantur, quæ ex tacito Principis consensu robur suum accipiunt. §. I. Sæpè tamen subditi consensum Principis adesse erronee supponunt, ceteraque consuetudinum requisita negligunt, unde plurima irrationabiles consuetudines proveniunt. Exempla earum, §. II. De consuetudinibus Carnificum circa cadavera propricidarum in genere, quod illa sub testè deiciant vel subter limina extrahant, §. III. Nec non in loco inhonesto sepeliant, §. IV. Tolerari possunt hæ consuetudines, quamvis pœnam propriè sic dictam non inferant. Sed alii adhuc & intolerabiles mores penes Carnifices deprehenduntur. Exempla eorum & transitio ad ipsum thema Dissertationis, §. V. Propricidae duplicis sunt generis, ad quam distinctionem in multis questionibus respicitur. §. VI. Carnifices veteribus etiam temporibus sibi ex bonis damnatorum quedam arrogarunt, ubi de panniculariis, §. VII. Ostenditur distinctè, carnifices consuetudinem suam de occupandis bonis, quæ circa propricidas deprehendantur, ex illis, quæ in jure Romano de panniculariis tradantur, probare non posse, §. IIX. Disquiritur, annon dicta consuetudo ex capite confiscationis salvari queat? Discrepant DD. in quibusnam casibus adhuc hodie confiscationi bonorum locus sit, §. IX.

Supponitur, eandem non amplius obtinere, nisi in crimine laesa Majestatis, & ad argumenta contraria respondetur, §. X. Inferitur exinde, ob solam autoheiriam bona non publicari, nisi crimen tale praecesserit, ob quod confiscatio alias decernenda fuisset, §. XI. Cum ergo Princeps non possit bona auferre, multò minus Carnifices id poterunt, sed hoc depravatis ipsorum moribus est adscribendum, §. XII. Moveretur dubium: Carnifices bona propriedarum & quae sunt circa eos mercedis loco ex tacito Privilegio pratendere, §. XIII. Ex quo nonnulli DD. permoti fuerunt, ut Carnificum mores non improbarent, modò hi docere queant legitima consuetudine id Privilegium introductum esse, §. XIV. Adducuntur duo Responsa hanc in rem facientia, juxta quae Carnifices ad probationem ejusmodi consuetudinis admittuntur, §. XV & XVI. Consuetudo facti est & propterea omnino probanda, ea autem probata non statim sequitur, quod sit justa & legitima, sed alia quoque requisita concurrere & doceri debent, §. XVII. Ostenditur, ipsos hujus consuetudinis fautores sibi circa eandem non satis constare, §. XVIII. Quia privilegium illud praetensum iniquissimum esse fatentur, §. XIX. Examinatur consuetudo Carnificum juxta requisita, quae circa consuetudines in genere exiguntur. Adest convenientia Principis, diuturnitas temporis & actuum frequentia, §. XX. Principaliter tamen in consuetudinibus etiam requiritur, ut sint rationabiles, §. XXI. Rationabiles ille dicitur, quae cum jure divino, naturali & positivo conveniunt: irrationabiles, quae cum eodem & sic etiam cum vero bono publico pugnant, qualis fuit olim in Polonia in homicidiis commissis, & in illis locis, ubi bona Naufragorum Fisco cedunt, §. XXII. Applicatio ad hypothesein. Praetensa Carnificum consuetudo de rapiendis bonis, quae in loco perpetrati propriedarii deprahenduntur, irrationabilis est. Ius naturae & divinum positivum dicitur, alium propter alterius delictum poenâ aliquâ aut incommodo non esse adficiendum, §. XXIII. Per Carnificum autem consuetudinem alter propter alterius auctoreglax bona sua amittit, quod fufius ostenditur §. XXIV. Comparatur illa cum consuetudine, vè cuius in nonnullis locis res furto ablata non vero Domino restituitur, sed

Magi-

IN BONA PROPRIETARUM, &c.

Magistratus eam sibi vindicat, §. XXV. Princeps licet non contradixit carnificum consuetudini, eam tamen eo ipso approbare voluisse non est censendus, imò quavis hoc voluerit, ejus tamen approbatio nihil operari potest, §. XXVI. Ne quidem ad mercedem pro extrahitione cadaveris solvendam agnatos, vel dominum edam obstrictum esse, responsum fuit, §. XXVII. Forsan ergò deficientibus reliquis omnibus gladio Carnificis peculiaris vis, producenat talem consuetudinem, adscribenda. Recensentur aliquot effectus mirabilis hujus gladii, juxta communem traditionem, §. XXIX. Consuetudo, quæ in nonnullis locis Lanio pecudes morbosas mactans cultrum & reliqua instrumenta adhibita amittit, pariter est irrationabilis, §. XXIX. Conclusio Dissertationis. §. XXX.

§. I.

Ullam ferè existimamus esse Republicam, in qua non præter leges expresso Principis mandato promulgatas diversæ etiam deprehendantur consuetudines, quæ dicente Ulpiano in l. 33. ff. LL. pro jure & lege in his, quæ non ex scripto descendunt, observari solent. Ea etenim negotiorum in vita civili est multitudo, ut Legislator singula prævidere iisque certam normam præfigere nullò modò possit, sed ut plurima indecisa relinquere futuraque decisioni reservare debeat. Sed cum iterum rei indoles hoc non ferat, ut in quibuscunque obvenientibus casibus ipse Princeps aliis & forsàn majoribus negotiis distractus compellatur; hinc ad præsumptam confugere ipsius voluntatem, cœperunt subditi, eà ratione rem determinantes, quam menti Legislatoris quàm proximè accedere crediderunt. Unde non ita putandum est, ac si consuetudines ex persona subditorum iisdem urentium robur suum accipiant; sed Prin-

A 3

cipis

cipis approbatio demum & conniventia pondus iisdem superaddit Legibusque scriptis eas exæquat.

§. II. Diffiteri interim nemo potest, subditos circa præfunctionem voluntatis Principis à vero sæpè aberrare, talemque sibi fingere approbationem, quæ privato quidem ipsorum interesse non parùm favet, ast tamen cum tertii quandoque maximo præjudicio conjuncta deprehenditur. Imò, licet reverà approbatio tacita summæ Majestatis accesserit, eos tamen reliqua, quæ à DD. requiruntur, consuetudinum essentialia negligere sæpè, cum tamen ex illis, quæ copulativè exiguntur, unum adesse nondum sufficiat, sed omnia ut conjunctim existant, necessum sit. Hinc tot irrationabilium consuetudinum species ubique ferè gentium deprehendere licet. Sæpe in precibus publicis Deus invocatur, daß er den Strand gesegnen wolle/ id est, ut æcola maris ex naufragiis navigantium ditescere possint, & tamen non desunt, qui perversam hanc consuetudinem ab injustitiæ nota vindicare nitantur. Recessus Imperii propinationes & computationes severè interdicut, & tamen reperti fuerunt, die sich einander auff den Reichs Abschied einmahl zugerruncken. Quid dicam de perversis opificum consuetudinibus, inter quas illa quondam usitata, vi cujus balnearum, molitorum textorum, chirurgorum & opilionum liberi ab opificiis addiscendis exclusi fuerunt, cui tamen obicem posuit *Reform. Polit. de Ann. 1577 tit. 30. §. 1.* Et quæ multa sunt ejusdem farinae alia, quæ lubens prætermitto, cum illa, cujus gratiâ præsentem dissertationem conscripsi, sat amplam differendi materiam mihi suppeditet.

§. III. Respicit ea Carnifices bonaque illorum, qui crimine *avrozeplas* sese polluerunt. Ubi tamen, antequam ad ipsum speciale thema deveniam, non inutile fore reor, pauca

IN BONA PROPRICIDARUM, &c.

pauca prælibasse, quæ circa cadavera propricidarum in genere à Carnificibus observari consueverunt. Cadavera eorum, qui morte naturali vitam finiunt, per ostium domus, quod venientibus & recedentibus patet, efferuntur. Secus in cadaveribus propricidarum. Hæc enim sacco communiter inclusa vel sub tecto ejus domus, in qua sibi mortem consciverunt, dejiciuntur, vel subter limina extrahuntur, propterea quod indignum sit, ob propriam vitæ extinctionem hunc eodem ostio & limine efferri, per quod prius vivens valensque exierat, vide de hac consuetudine *gloss. lat. ad l. 2. Art. 31. des Sächs. Land-Rechts num. 4. lib. b. Schneidew. ad §. Religiosum J. de rer. divis. num. 9. Damhoud. in prax. rer. crimin. c. 90. num. 9. Coler. P. 1. Decis. 107. n. 38. Et p. 2. Decis. 267. Sigism. Finckelth. Obs. 43. num. 15. Petr. Heig. p. 2. qu. 36. num. 64.*

§. IV. Neque in cœmeterio sepultura traduntur ejusmodi cadavera, sed per carnificem in locum infamem & bestiarum cadaveribus destinatum projiciuntur ibique terra obtegentur, quamvis cit. glossa latina combustionis quoque mentionem faciat, quæ tamen apud nos extra usum est. In glossa germanica *ad d. l. jur. Saxon.* ita habetur: *Wisse auch / daß die Pompe und Pracht / die man pfleget denen zu bestellen / die sich selber tödten / wenn man sie zu Grabe führet / ist eitel phantasien / dann man soll sie zu recht auff keinen Kirchhoff begraben / noch für sie bitten.* Paria sunt, quæ jus canonicum hac de re tradit in *6 placuit. 12. causa 23. qu. 5. ex concilio Bracharensi: placuit, ut qui sibi ipsis voluntarie aut per ferrum, aut per venenum, aut per præcipitium, aut per suspendium, vel quolibet modo violentam inferunt mortem, nulla prorsus pro illis in oblatiōe commemoratio fiat. n. que cum psalmis ad sepulturam eorum cadavera deducantur. Multi enim hoc sibi per ignorantiam usurpant*

pant. Similiter & de his placuit fieri, qui pro suis sceleribus puniuntur. Eodem modo in aliis Conciliis veteris Ecclesiæ dispositum fuisse testis est Heigius *loc. ant. cit. num. 65. conf. Covarruv. resolut. lib. 2. c. 1. circ. fin.*

§. V. Possunt hæ, quas hactenus recensuimus, consuetudines tolerari, cum nihil, quod in se turpe aut legibus divinis contrarium est, involvere videantur, sed potius utile sit, ut alii homines hac etiam ratione quodammodo & per indirectum ab *avroxeias* crimine absterreantur, quamvis Heigio *d. n. 65.* in eo assentiri non possimus, quando *pœnam canonicam & politicam* hic subesse existimat: pœna siquidem juxta communem omnium conceptum per malum passionis seu dolorem delinquenti inflictum definitur, at verò talis dolor in eum amplius non cadit, qui animam suam jam infeliciter exhalavit. Interim aliæ adhuc suppetunt consuetudinum species, quæ pariter defendi, aut excusari saltem, nullo modo queunt. Multis in locis Carnifices consueverunt, ut ad fores illius, qui canem vel aliud animal ex petulantia occidit, rhedam excoriatoriam ducant sibi que hac ratione jus mulctandi occisorem arrogent, quod tamen nunquam acquisiverunt, nec in præjudicium summæ potestatis acquirere potuerunt, vid. Carpzovius *lib. 6. titulus. 10. Resp. 102. num. 12.* Et huc pertinet illa ipsa consuetudo, quam rubrica dissertationis præsentis indicat, vi cujus carnifices *omne id, quod in loco, ubi homicidium sui ipsius perpetratum & cadaver positum est, reperitur, quodque ipsi stantes juxta cadaver infra, supra, sursum ac deorsum in circumferentia gladio attingere possunt, ceu lucrum retinent.* Cujus moralitatem breviter indagare in præsentis animus est.

§. V. Ante omnia tamen supponi debet, Proprieidarum duo esse genera. Alii quippe ex furore, melancholia, vel aliâ animi impotentia sibi mortem inferunt, vel de cau-

de causa mortis plane non constat & vitam antea bene atque pie transegerunt: *alii* contra ob conscientiam criminis perpetrati & poenam exinde imminentem, vel ex desperatione etiam, ut avari, vitam filum violento modo sibi ipsis abrumpunt, conf. Finckelth. *Obs.* 43. num 1, *seqq.* & num. 16. *gloss. germ. ad jus Sax. prov. l. 2. Art. 31. num. 3.* Quamvis verò, quantum nobis constat, carnifices hanc distinctionem parum curent, sed utroque casu spolia sua sibi arrogare velint; in quaestionibus tamen: an & quatenus ἀντόχεις honestà sepulturà privandi? item an eorum bona sint confiscationi obnoxia? non exiguam illa adfert utilitatem, & nos propterea in examine juris carnificum in bona proppricidarum subinde quoque ad illam respiciemus, injustitiam prætensi illius juris ex hoc quoque capite demonstraturi.

§. VII. Percurramus autem singula, quæ pro carnificibus adduci possent, argumenta. Non parum ab initio iisdem patrocinari videtur, quod veteribus etiam temporibus eos ex bonis damnatorum sibi nonnulla semper arrogasse extra dubitationis aleam positum sit. Nec novum est, inquit Bejerus *in Diss. de bon. damnat.* §. 37. nec absolum, carnifices ex bonis damnatorum aliquid sibi vindicare, eò enim & Senecam *lib. de tranquill. animi c. II.* respexisse subjungens, quando hic de Sejani, hominis honoratissimi, exitu tristissimo ait: *ne quidem, quod carnifex traberet, ei superfuisse, in quem tamen, quicquid congeri potuerit, Divi hominesque contulerint.* Et huc pertinet famosa *l. 6. ff. de bonis damnat.* Juxta quam *pannicularia*, (id est, bona mobilia quælibet viliora) Speculatoribus certo modo relinquuntur. Sed verò sub hisce speculatoribus carnifices comprehendendi, neque olim peculiare carnificum munus fuisse, sed Magistratus pro re nata ex eorum numero poenarum,

executores adsumisse, testis est Andreas Beierus *loc. cit.*
§. 29.

IX. Verumenimverò re accuratius perpenſa parùm ſolatii carnificibus noſtris ex hoc capite obveniet. Spolia enim illa, quæ hodie prætendunt, cum dictis panniculariis in nullo ferè tertio conveniunt. Agedum, diſtinctè rem conſideremus. *Pannicularia* fragmenta bonorum ſaltem denotant, eaque vilioris pretii, & quæ capitis damnatus, ubi in cuſtodiam recipiebatur, ſecum attulit ſpolia, item quibus indutus eſt, cum quis ad ſupplicium ducitur. Hinc *zozz*, quam circa ſe habuit inquitus, huc non ſtatim pertinet, nec *fardonix* aut *alia gemma magni pretii*, nec *chirographum magnæ pecunie*, quod in ſinu fuit; ſed nummuli ſaltem ventrales, quos victus ſui cauſa in promptu habuit, aut leves annuli, qui non excedunt aureos quinq;. At verò Carnifices noſtri eo audaciæ dicam? an impudentiæ progreſſi ſunt, ut omnia indiſtinctè prætendant, quæ circa corpus proprecidæ deprehenduntur, cujuſcunq; etiam ſint pretii & valoris. Porro tantùm abeſt, quod pannicularia ſpeculatoribus in *d. l. 6.* adſignentur, ut potius contrarium haud difficulter exinde elici queat. *Speculatores non ultrò ſibi vindicent pannicularia*, expreſſe dicit Ulpianus, qui Autor eſt allegatæ legis. Quid ergo fiet cum panniculariis? Reſpondet idem Ulpianus, *quod debeant ad ea ſervari, quæ jure Præſidium ſolent erogari, ut puta ſpartiacicum quibusdam officialibus inde ſubſcribere: vel ſi qui fortiter fecerint milites, inde eis donare: barbaros etiam inde munerari venientes ad ſe vel legationis vel alterius rei cauſa,* quæ omnia faſe declarat Beierus *loc. prox. cit.* conf. Cujacius *lib. 4. cap. 18. & lib. 6. c. 2.* Weſenbec. *Parat. ff. de bon. damn. n. 2. ſeqq.* Denique nec hoc prætermittendum, ablationem panniculariorum in iis ſaltem locum inveniſſe, qui capitis damnati ad mortem ducebantur; aſt quomodo noſtri carni-

ſccc

IN BONA PROPRICIDARUM.

II

fices hic iterum excedant, jam supra §. VI. monuimus.

§. IX. Videndum jam ulterius, annon ex capite confiscationis patrociniū causæ Carnificum nostrorum accedere queat. Equidem non conveniunt inter se DD. pro ut aliàs, ita nec in hac quæstione: in quibusnam casibus adhuc hodie bonorum confiscationi locus sit? cùm in plurimis casibus eam hodiernum obtinere existiment Heigius *p. 2. quæst. 33. n. 52.* & quos allegat Bernh. Diaz. *reg. 165. lim. 5.* Joh. Bapt. Plot. *de in lit. jur. 5. n. 44.* Franc. Vivius *Decis. Neapol. l. 2. Dec. 244. n. 1.* Tiber. Decian. *tract. crim. lib. 9. c. 26. n. 33.* aliique plures, add. Carpzov. *Prax. crim. quæst. 135. num. 25.* & quos ibi citat, Finckelth *Obs. 43. num. 18. seqq.* qui tres discrepantes DD. opiniones adducit, aliorum, confiscationem ad solum crimen læsæ Majestatis restringentium: aliorum, crimen hæreseos addentium: aliorum denique, eandem in crimine incestarum nuptiarum quoque admittentium; sed nobis quidem in præsentī nec otium suppetit, nec animus est, fundamenta diversarum ejusmodi opinionum examinandi, cùm hac ratione nimium quantum à scopo, quem nobis proposuimus, dilaberemur, metamque brevis dissertationis excederemus.

§. X. Supponamus ergò juxta communem DD. opinionem, quod confiscatio hodiè locum non inveniatur, nisi in crimine læsæ majestatis, v. Boër. *Decis. 264. num. 15.* Beiold. *p. 3. Consil. 95. n. 8. p.* Quamvis enim Heigius *d. qu. 33. n. 53. 54.* non tam facilè iis credendum putet, qui de generali consuetudine abrogatæ confiscationis scribunt, cum ad probationem consuetudinis generalis sive universalis non sufficit paucorum DD. testificatio, etsi sint celeberrimi, maxime quando ea est contra jura scripta, unde ipse quoque alios contrarium statuentes adducit; Nihilominus tamen

hic probè est observandum, sermonem esse de jure Romano, quod ulterius pro jure scripto Germanorum haberi nequit, quàm quoad illud in foris Germaniæ hætenus receptum fuit. Quod si autem de receptione judicium ferre volumus, ad ipsam rerum praxin & judiciorum observantiam respici oportet, quæ sine dubio eorum opinionem comprobabit, qui confiscationem nonnisi in crimine læsæ majestatis obtinere adstruunt. Neque ergò nobis incumbit, ut jus Romanum hæc parte abrogatum esse probemus; sed a dissentientibus jure nostrò postulamus, ut ipsi prius ostendant, quod illud unquam in Germania hæc parte receptum fuerit, ex receptione siquidem tota ejus obligatio proficiscitur. Non parùm quidem ab initio obstare videntur verba *Const. Crim. Carol. Art. 218.* ibi: *ausserhalb des Kaiseris unser beleydigten Majestät / oder sonst in andern Fällen;* sed hic jam ab aliis responsum est, perfectum adductorum verborum sensum & constructionem vix dari posse, nisi particula *oder* deleatur, quæ sublata hic sensus remanet, quod extra læsæ majestatis crimen in aliis casibus atque delictis confiscatio bonorum cesset, v. post aliòs Carpzov. *Pr. Crimin. qv. 135. num. 30.* qui ipse vir tanquam præcos Germanicæ peritissimus, nostra quoque sententiæ calculum suum adjicit. Et quid si præterea respondeamus, Constitutionem Carolinam hæc parte nunquam fuisse observatam. Annon enim quotidie hoc etiam aliis Constitutionibus objici solet, daß sie niemahls zur Observantz gekommen?

§. XI. Quicquid interim sit de confiscatione in aliis delictorum speciebus, certè quantum ad crimen *desoyentias* attinet, rem extra omne dubium positam esse existimamus, quod confiscationi bonorum propter illud locus non sit relictus. Exceptio est, nisi crimen tale sit, pro quo ultra pœnam

nam mortis etiam confiscatio bonorum imponatur, tunc etenim *ἀνθρώποις* per factum suum illicitum interesse fisci præjudicium adferre non potuit. Textus hac de re expressus est in *l. 3. §. 3. ff. de bonis eorum &c.* ubi Marcianus ita: *ergo ita demum d. cendum est, bona ejus, qui manus sibi intulit, fisco vindicari, si eo crimine nexus fuit, ut si convinceretur, bonis careat. Si quis autem tadio vita, vel impatientiâ doloris alienus, vel alio modo vitam finierit, successorem habere Divus Antoninus rescripsit. add. §. 6. 7. & 8. d. l. item Const. Crim. Art. 135. ibi: So er sein Leib und Guth verwircket hätte / und aus Furcht solcher Verschuldeten Straff sich selbst ertödtet / des Erben sollen in diesem Fall seines Gutes nicht fähig oder empfänglich, sondern solch Erb und Güther der Obrigkeit / der die peinlichen Straff / Buß und Fällle zustehen / heimgesfallen seyn. Unde Vigelius *ad Const. Crim. c. 7. de homicid. regulam de bonis ejus, qui mortem sibi conscivit, confiscandis duas exceptiones recipere dicit: unam, si non metu criminis sibi mortem conscivit: alteram, si crimen, quod metuit, non fuerit tale, ob quod damnatus bona amitteret, v. Matth. Stephani ad d. Art. 135. C. Crim. in pr. Decian. tract. crim. l. 9. c. 2. num. 2. Finckelth. Obs. 43. num. 25. Brunnem. ad d. l. 3. ff. de bon. cor. Ex quo etiam inferunt, testamentum proporicidæ omninò validum esse, modò tale crimen non commiserit, ob quod ejus bona publicanda sunt, tunc enim bonis deficientibus res per se patet, quod testamentum subsistere non possit, Finckelth. d. Obs. 43. Carpzov p. 3. C. 6. Def. ult. Prosp. Farinac. P. 2. Oper. crimin. qv. 128. num. 77.**

§. XII. Quæ cum ita sint & Principibus ipsis jus confiscandi bona proporicidarum indistincte non competat; certe etiam videre haud possumus, quo juris titulo carnifices spolia sua defendere & ab injustitiâ nota liberare velint

Certe veremur, ne & in hoc casu in specie applicari possint, quæ Hœnnonius *Disp. Polit. 2. thes. 51.* circa quæstionem: cur hodie carnificum munus ubique fere gentium sordidissimum judicetur? in genere de Carnificibus adfert. Duras scilicet rationes esse dicit, *primam*, quia homines facio-rosi & scelerati plerumque eliguntur carnifices: *alteram*, quod plerumque turpiter & scelerate vivant, adeoque per vitæ actiones turpes & inhonestas officio suo ignominiam & labem adspargunt, & sic non tam officium ipsos, sed ipsi potius vitio suo officium polluunt, v. Speidglius *in spec. notabit. voc. Hender / Nachrichten*. Carpzovius *Resp. lib. 6. Resp. 102. num. 1.* hæc fusius deducit, Carnifices propterea passim locorum exosos & execrabiles haberi dicens, non quod per se famosi sint & inhonesti, sed quia plerumque non zelo justitiæ, nec cum tanta commiseratione & humanitate suam exercent officium, quæ ipsos deceret & amabiliore redderet, sed omnibus sceleribus inquinatissimi in sibi commissos patientes reos deserviant, ipsos tractent, rapiant, perdant ac mactent, non secus quam si beluam conficerent, & in tam crudeli & tyrannica executione glori-entur, Reis interim merita supplicia exprobrantes & æque favius ac citius eos abripientes, non secus, quam si propriæ bili potius inservirent, & affectibus quam rationi justitiæ mandatrici. Inter reliqua autem vitia *num. 3. tantam in iis plerumque esse rapacitatem avaritiosam* subjungit, *ut nullis abstineant mediis, quibus marsupium inflare possunt, nullam vel æquitatis, vel honestatis rationem habentes.*

§. XIII. Sed instabit forsan quis asserendo, non procedere consequentiam: Principes non habent jus confiscandi bona eorum, qui vitam sibi ipsis ademerunt, ergo nec carnifices bona in loco commissi proprecidii deprehensa sibi vindicare possunt, Potest enim hoc jus instar privilegii carni-

IN BONA PROPRIICIDARUM.

15

carnificibus concessum esse, & in solatium quidem atque compensationem, quia in tali vitæ genere degunt, quod ab omnibus pro vili & abjecto habetur, & per quod tamen publica omnium utilitas quam maxime promovetur. Si enim Carnifex deficeret, ipse Judex, vel alii ex civibus, vel hi conjunctim ingratum hunc laborem perficere obligarentur, prout ex Kaisersbergio recenset Speidelius in *specul. notabil. voc.* Hencker / wenn man etwa in einen Dorff/inquiens, einen Dieb hencken will / da man keinen Hencker hat / so henckt ein ganz Gericht den Dieb / so nimt man ein lang Seil und schlägt es über den Galgen / so knüpfft man den Dieb unten daran / so muß der Schultzeiß dem Dieb das Seil umbknüpfen und darnach so ziehet das ganze Gericht den Dieb auff den Galgen / daß er daran erwürgt und müssen allesamt am Seil ziehen / auff daß keiner dem andern dürffe verweisen / daß er den Dieb erhenckt habe. At verò & ipsi privati Carnificibus mercedis loco libenter aliquid relicturi esse censentur, ut ab hoc exoso labore immunes esse queant.

§. XIV. Non videtur de nihilo esse hæc objectio, quæ & viros quosdam celeberrimos permovit, ut Carnificibus jus auferendi bona propriicidarum concesserint, si illud per diuturnam consuetudinem introductum esse probare queant. Sunt Carnifices, inquit Carpzovius in *Prax. crim. quest. 2. n. 32.* eorum qui sibi mortem consciverunt, vespillones, qui plerisque in locis, *nescio quò titulo vel nomine*, hoc juris sibi vendicant, ut omne id, quod in loco, ubi homicidium sui ipsius perpetratum & cadaver positum est, reperitur, quodque ipsi stantes juxta cadaver infra, supra, sursum ac deorsum in circumferentia gladio attingere possunt, ceu lucrum retineant. Quod jus tamen nequaquam ipsis competit, nisi legitimâ consuetudine aliud introductum doceatur, prout

prout à Scabinis Lipsiensibus ad requisitionem Carnificis Weissenfelsensis M. Mart. 1622. responsum fuisse testatur. Ejusdem tenoris sunt, quæ apud Joh. Philippi *in Usu pract. instit. Justin. lib. 4. tit. 18. Eclog. 86. num. 9.* deprehenduntur. Postquam enim de iis locutus fuerat, qui violentas manus sibi destinato intulerunt, quod scilicet illis moribus nostris honesta sepultura denegetur eorumque cadavera in terrorem aliorum à Carnifice per fenestram dejecta, vel sub domus limine extracta in locum infamem & cadaveribus destinatum projiciantur & humentur; denegatur tamen, subicit, Carnificibus jus omne illud, quod in loco, ubi homicidium sui ipsius perpetratum & cadaver suspensum reperitur, stantes juxta cadaver infra, sursum ac deorsum in circumferentia gladio attingere possunt, ipsis lucro cedere, nisi legitima consuetudine id introductum aperte doceatur, qualem consuetudinem Erfurti vigere se percepisse testatur.

§. XV. Responsum Scabinorum Lipsiensium, cujus mentionem injecerat Carpzovius *in prax. crim. loc. cit.* ipse integrum exhibet *l. 6. Resp. 102. num. 10.* nec non Philippi *loc. alleg.* quod dignum nobis visum fuit, ut hic adponatur. Ita autem sese habet: *Hat sich vor wenig Wochen zu Weissenfels vor dem Klingthor in den Amts-Gerichten eine ledige Weibz-Person in ihrer Schlasskammer selbst erhencket / in welcher kammer eine Lade/darauff sie bey der Erhenckung getreten/wie dann noch eine andere Lade/so kaum eines Schritts weit von der ersten gestanden/ in gleichen ein Feder-Bette vorhanden gewesen/ welche Laden und die darinnen befindliche Sachen/ nebst dem Bette du damahls/ wie die erhenckte Person von dir abgehauen/ und mit deinem Pferde angehörigen Drth geführet worden/ zu dir und mit hinweg genommen/ &c. So bistu*

bistu angeregte Sachen an den Orth/ alda solche zuvor gewesen/ hinwiederum zu bringen schuldig. Es wäre dann im Amte Weissenfels durch eine beständige Gewohnheit hergebracht und über Rechts ver- währte Zeit unverbrüchlich also gehalten/ daß dem Meister/ welcher solche Personen abhauen und an gehö- rigen Orth schaffen muß/ alle dasjenige/ was über/ un- ten/ um und neben denselbigen Personen/ und so weit man mit dem Schwerdte reichen kan/ befunden wird/ gefolget worden/ dessen genössest du auff solchen Fall billig/ B. N. W. Conceptum fuit hoc Responsum ad consulta- tionem Christiani Ingemanns/ Carnificis Weissenfelsen- sis dicto anno & Mense.

§. XVI. Item Dnm. Scabini Lipsiensis ad requisitionem Daniel Wolckmars zu Leipzig Mense Majo A. 1638. sequen- tem in modum (apud Carpzovium *d. Resp.* 102, num. 11.) re- spondisse leguntur: Hat sich ein Lehr- Junge in eurem Hause auff eurem Boden erhencket/ welchen der Nach- richter auff Befehl der Stadt- Gerichte durch seinen Knecht abnehmen und hinaus schaffen lassen/ darauff der Stadt- Richter befohlen/ euch mit dem Nachrichter der Zahlung wegen zu vergleichen. Ob nun wohl derselbe so. Thaler fordert/ mit fürgeben/ es seye hin und wie- der auff dem Lande hergebracht und bräuchlich/ daß bey solchen Fällen ihnen allezeit dasjenige gebühret/ was an dem Orth/ da sich einer erhencket befunden wird/ zu- mahl aber/ was er mit dem Schwerd umgreiffen könnte/ dahero ihm zum wenigsten das Leder so auff dem Bo- den/ da sich der Junge erhencket/ zu befinden/ gebühret/ &c. So hat er sich doch damit nichts zubehelffen/ sondern läffet sich an demjenigen Lohn/ was die Obrigkeit vor- billig erkennet/ begnügen. Er könnte dann darthun

C

und

und beweisen / daß bey dieser Stadt sein Vorgeben durch eine beständige Gewohnheit hergebracht / und über Rechts verwährte Zeit unverbrüchlichen gehalten worden / dessen genosse er auff solchen Fall / *B. R. B.* Addantur, quæ habet *D. Mylius in Disp. de jure Carnificum Cap. 4. S. 13.* ubi ita dicit: Non autem Carnifex juxta cadaver propricidæ extrahendum stans ea omnia lucratur, quæ in loco facti propricidii infra, supra, sursum, deorsum in circumferentia attingere potest. Quia ne apex quidem hac de re in jure legitur. *Fallit hoc*, addit, *si consuetudine aliud sit receptum*, & ad *Carpzovium* provocat.

§. XVII. Haftenus itaque cum *Carpzovio* aliisque nobis convenit, quod Carnifici ad consuetudinem provocanti statim fides non sit adhibenda. Consuetudo enim ratione quaestionis: an existat? facti esse dicitur, & rectè quidem, cum consuetudo à Principe non promulgetur, sed dubia sit, adeoque ut omnia facta legitimâ probatione indigeat, quam probationem testimonium Carnificis, qui lucrum ex tali consuetudine captat & in propria causa est constitutus, perficere neutiquam potest. Verum enim verò, non statim sequitur: Hac consuetudo legitimè est probata & per diuturnum tempus continuata, ergo est legitimâ; sed alia quoque, quæ in jure ad justam consuetudinem exiguntur, adsint necessum est. Aliàs quippe omnia vitia justî naturam jam dudum induissent, si nudam eamque diuturnam obervantiam allegare atque probare sufficeret. Non ergò antea de consuetudine hac, quam prætendunt Carnifices, judicium ferri potest, nisi prius viderimus, utrum ea, quæ Leges copulativè ad consuetudines in genere requirunt, hic quoque simul adesse deprehendantur.

§. XIX. Hoc examen mox instituemus. Sed antequam

quam illud aggredimur, primo saltem videamus, an Carpzovius in defendenda dicta consuetudine sibi ipsi per omniam constans sit. Quod ut eo clarius fieri possit, & ne aliam eidem mentem affingere videamur, ipsissima ejusdem verba, quæ *d. Resp. 102. num. 3. seqq.* inveniuntur, adscribere lubet. Rapacitatem avaritiosam Carnificum, (de qua supra §. XII. in fine) inter alia ex *iniquissimo* privilegio apparere dicit, de quo plerisque in locis gloriantur & vi cuius sibi omnia ea, quæ in loco commisti proppricidii inveniuntur, lucro cedere prætendunt. Sed, addit, cum de hoc jure Carnificum consulere Scabini, ipsis hoc neutiquam competere bina vice responderunt. Nec enim de tali jure quicquam reperitur apud eos, qui de sepultura horum cadaverum canina scripserunt, in eo subsistentes, quod Cadavera per fenestras dejecta, vel sub domus limite extracta, in locum infamem & cadaveribus destinatum projici debeant. Ut proinde absque autoritate nihil temerè sit asseverandum. Et satis est, ipsorum interfectorum famam caninâ hac sepulturâ dehonoriari, *ut illum hinc alius*, (ad quos forsitan res in loco perpetrata necis repertæ spectant,) *præter culpam suam incommodum accrescere, iniquissimum foret.* Nec præterdere (pergit) habent Carnifices id juris ex peculiari consuetudine contra jus commune recepta, quam jactant, probare eam omninò debent, modo legitimo *cumque suis requisitis*, de quibus allegat Gail. *l. b. 2. observat.* Joh. Schneidew. *in §. ex non scripto. n. 4. seqq. J. de j. N. G. & C. Matth. Coler. de proc. execut. p. 1. cap. 3. n. 34.*

§. XIX. Ex his adductis verbis observare licebit, quod ipse Carpzovius prætentum illud privilegium *iniquissimum* appellat, imò, ut ex immediatè antecedentibus adparet, illud inter media infandi marsupium Carnificum, *nullam vel aequitatis, vel honestatis rationem habentium*, referat. Ad

quid vero proderit rem iniquissimam cumque æquitate & honestate pugnantem probare. Hæc sane probatio ex iniquo non faciet æquum, vel ex injusto justum. Ad probandum itaque non est admittendum, quod probatum non revelat. Idem videtur esse, ac si quis ex dolo admissio commodum aliquod prætere velle, iudex verò eundem à limine iudicii repelleret, hæc tamen addita limitatione, nisi consuetudinem docere posset, vi cuius per diuturnum temporis lapsum introductum fuerit, quod ex dolo commodum percipere liceat. Rectè ergo dicebatur: Carnifices id juris ex peculiari consuetudine contra jus commune recepta, quam jactant, prætere non posse, sed probandam esse ejusmodi consuetudinem, non solum autem nudam quæstionem: *an existat?* sed *cum suis requisitis?* at verò in ipso Responso probationis requisitorum nulla injiciebatur mentio, sed nuda saltem existentia, quod ipsum tamen ad fundandam Carnificum intentionem nullâ ratione sufficere potest.

§. XX. Agedum percurramus breviter requisita consuetudinum à DD. communiter recenseri solita, & quodnam ex illis præcipuè præsentæ Carnificum consuetudini desit, dispiciamus. *Primum* requisitum est tacitus summæ potestatis consensus, cum statim, in §. 1. *Dissert.* monuerimus, consuetudinem pondus suum non à subditis consuetudine urentibus, sed ab ipso Legislatore, quippe qui normam justî in Rep. unice ponit, obtinere. Hunc verò adesse Carnifices sine dubio prætere, cum Principes nullam unquam Constitutionem nullumque Edictum de abrogando Carnificum jure promulgaverint, sed connivendo mores eorum omnino adprobaverint. Quis enim dubitaret, dictos mores nunquam ad notitiam Principis pervenisse? Possent quidem circa hoc suppositum nonnulla moneri

IN BONA PROPRICIDARUM &c. 21

neri, sed reservabimus ea adhuc paulisper, & in presenti supponemus, quod tacitus Principis consensus intuitu hujus Consuetudinis adsit. Porro requiritur *secundo* diurnitas temporis actuumque frequentia, quod utrumque & in presenti praesensa consuetudine adesse nemo in dubium vocare poterit. Quemadmodum vero in genere certus annorum numerus certique actus nullibi determinati reperiuntur: ita quoque Carnificibus non oberit, quamvis quo anno dicta consuetudo coeperit, quot item actus jam excuerint, docere non possint.

§. XXI. Haec bene. Sed restat adhuc unum requisitum, vi cuius quaecunque consuetudo *rationabilis* esse debet, v. Welenbec. *in parat. ff. de LL. n. 9.* Unde Adfessores Camerae Imperialis, quando in numerum Adfessorum recipiuntur, jurare debent, quod secundum Imperii Constitutiones, secundum jus commune & *laudabiles locorum Consuetudines* judicare velint & hinc *alte / löbliche / hergebrachte Gewohnheiten* vocari consueverunt, v. Speidel. *Spec. notabil. voc. Gewohnheit / löblich und hergebrachte Gewohnheit* / quod & alias regulariter in omnibus omnium locorum iudicibus receptum esse dicit Philippi *in Usu pract. Instit. l. 1. tit. 2. Eclog. 25. n. 16.* qui etiam *num. 1. seqq.* malam & irrationabilem consuetudinem omnibus modis abrogandam esse, recte adstruit, licet sit immemorialis & juramento confirmata, quoniam corruptela potius, quam consuetudo dici meretur. Quamvis verò Welenbecius *loc. cit.* nonnullos esse adferat, qui etiam irrationabilem usum tanto tempore praescribi posse existiment, cuius initii non extat memoria; Nobis tamen nondum liquet, quomodo hoc salva iustitià adferi possit, cum potius & hic illud Pauli valere debeat: quod ab initio vitiosum est, tractu temporis conyalescere nequit, *l. 29. ff. de R. J.*

§. XXII. Queritur autem, quanam dicatur irrationabilis consuetudo? Uno ore respondent interpretes, eam esse irrationabilem, quæ cum jure divino, sive ex ratione, sive ex revelatione illud hauriatur, & sic cum vero bono publico pugnat, Wesenbec. *d. loc.* Hahn *ad Wesenbec. cit. loc. n. 10.* §. *arbitrio judicantis.* Baldus *in l. 2. C. de Usur.* Schurff. *Cent. 3. Conf. 83. num. 11.* Fundamentum rei facile pater. Principis enim potestas, & sic potestati divinæ subordinata. Unde quemadmodum Princeps per expressum suum consensum non potest derogare legi divinæ: ita nec per tacitum, qui in consuetudinibus adesse dicitur, hoc facere potest. Dicuntur consuetudines laudabiles, inquit Speidelius *loc. cit.* vel juri naturali non repugnare, quoties statuentes vel observantes existimant illas esse bonas, suisque moribus obrationales causas convenientes. Nam sicut jus nullum contra id quod honestum & publice utile est sancitur, ita nec consuetudo, unde primarium consuetudinis requisitum rationalitas, daß es eine gute oder vernünftige Gewohnheit sey, quo deficiente illa nulla est, ut consuetudo Poloniæ, qua Nobilibus hominem occidentibus certâ pecuniâ cadaveri imposita redimere pœnam licuit adeoque eam Stephanus Rex recte sustulit, quia Deus homicidas capite plectendos esse præcipit. Ex eodem fundamento consuetudinem in Gallia usitatam, ut bona naufragorum retineantur irrationabilem, barbaram & iniquissimam, atque irrationalem & intolerabilem fisci aviditatem esse, si hujusmodi rapinis expleri velit, asserunt Petr. Rebuff. *in præfat. ad Leges Regias gl. s. n. 74.* Anton. Matth. *ad tit. C. de furt. c. ult. in fin.* Covarruv. *in cap. peccatum. lib. 6. part. 3. S. 1. n. 5.* Brunnem. *ad l. 18. §. Auth. Navigia. C. de furt. conf. omnino Carpzov. P. 4. Conf. 9. Def. 6. ubi probat, quod statutum*
Reos

Reos homicidii dolosi à poena mortis eximens, irrationabile sit & nullo modo subsistere queat.

§. XXIII. Deveniamus nunc ad hypothesin. de Nihil vero dubitamus, quin prætenfa illa carnificum consuetudo circa bona propriidarum irrationabilis sit juriq; divino, naturali & revelato, è diametro contrarietur, atque adeò licet liquido à carnificibus probetur, subsistere tamen & effectum post se trahere nullo modo possit. Quamvis enim consuetudinis ususque longavi non vilis sit autoritas, non tamen usque adeo sui valitura est momento, ut aut rationem vincat, aut legem, prout rescribit Imp. Constantinus in *l. 2. C. que sit longa consuet.* Quod verò sit irrationabilis dicta consuetudo facili negotio demonstrare possumus. Scilicet jus naturale & positivum dicitur jusque Romanum conspirat, jus alicui quæsitum sine proprio ipsius facto ab altero auferri non posse, *l. 2. pr. ff. de his qui sui vel alien. jur. sunt l. fin. ff. de pact.* nec alteri per alterum iniquam conditionem inferri debere, *l. 25. §. si quis filium ff. ad fictum Trebell. l. 5. §. 5. ff. de op. nov. nunc. l. 74. ff. de R. J. Carpzov. P. 2. Const. 45. Def. 15. num. 6. & 7.* At verò juxta consuetudinem carnificum tertius sine facto suo & delicto læditur, jusque semel perfectè quæsitum eidem iterum auferitur, quo ipso major irrationabilitas inveniri vix potest.

§. XXIV. Quod si enim carnifices ea solummodo prætenderent, quæ ad ipsum propriidarum pertinuerunt; aliquo adhuc modo res excusari posset. Sed hic non subsistit eorum rapacitas. Verum omnia indistinctè sibi capiunt, quæ in loco, ubi propriidum est commissum, deprehenduntur, quæque stantes juxta cadaver sursum, deorsum & in circumferentia gladio suo attingere possunt, sine distinctione, utrum ad propriidarum, utrum ad tertium aliquem ea spectent. Quoties vero accidit, ut quando prohi dolor! u-

nus ex conjugibus violentas sibi manus infert, alterius bona, pretiosa inter dum & rara in loco perpetrata *avroxelas* deprehendantur, quæ propter alterius conjugis factum sine propria culpa ipsi auferuntur. Sanè, quamvis statuto expresse cautum fuerit, ut uxor pro marito obligetur, hoc tamen ad eum casum, ubi maritus ex delicto precedente solvere tenetur, non debere extendi, uno ore affirmant DD. v. Brunnem. *ad l. 14. ff. de LL. num. 1.* quo juris colore ergo maritus adigi poterit, ut in gratiam carnificis propter uxoris delictum (& vice versa) bona sua rite semel quasi-
 ta sibi auferri patiat. Carnificis persona quidem utilitatem præstat Republicæ, sed propterea alii homines immeriti damno non sunt afficiendi. Item, quoties accidit, ut famulus in Domini sui hypocausto, vel alio conclavi sese suspendat, jugulum abscindat, &c. in quo maxima pars bonorum Domini deprehenditur, ane ergo Dominus propter famuli avtocheiriam pœna adficiendus erit? quod juxta carnificum præsentam consuetudinem omnino fieri debet. Erat is ipse casus, quem supra retulimus §. XVI.
 Hat sich ein Lehr-Junge in eurem Hause auff einem Boden erhencket - Ob nun woll derselbe (Nachrichter) 50. Rthl. fordert / mit fürgeben / es seye hin und wieder auff dem Lande hergebracht und bränchlich / daß bey solchen Fällen ihnen allezeit dasjenige gebühret, was an dem Dröthe / da sich einer erhencket / befunden wird / zumahl aber / was er mit dem Schwert umbgreiffen könte / daher ihm zum wenigsten das Leder / so auf dem Boden / da sich der Junge erhencket / zu befinden / (quod extra dubium non ad tyronem illum, sed ad ipsum Dominum spectavit) gebühret. Quid ergo proderit Carnifici, licet probaverit, daß sein Vorgeben durch eine beständige Gewohnheit hergebracht und über rechts verwehrte Zeit unverbrüchlich gehalten worden. §. XXV.

§. XXV. Certe, non videtur alia hujus consuetudinis esse indoles, quam alterius cujusdam, vi cujus in nonnullis locis res furtiva recuperata non vero Domino suo restituta fuit, sed Magistratus eandem sibi adplicavit, quam irrationabilem consuetudinem Carolus V. in *const. crim. Art. 207.* sustulit, verbis: So gestohlen oder geraubet Guth in ein Gericht gebracht und der Ubelthäter nicht dabey betreten und verhaftet wird / soll dasselbe der Peinliche Richter zu seinen Händen nehmen und getreulich verwahren / und so jemand desselben habe begehret und so viel anzeigen / daß ihme die unzweifelich geraubet oder gestohlen sey / so soll ihme die wieder verschaffet werden / &c. v. Jodoc. Damhoud. in *prax. crim. cap. 120. num. 51. seqq.* Andr. Knichen de *Saxon. non provoc. jur. verb. Ducum Sax. cap. 5. de regal. n. 148.* Valdè enim iniquum esset, ut Magistratus cum jactura & damno Domini locupletaretur, pro ut recte existimat Carpzov. *Prax. crim. qu. 80. num. 10.* Rectè etiam statuitur *Art. 31. lib. 2. des Sächf. Land-Rechts* / niemand mag verwircken eines andern Mannes Guth / das er unter ihm (adde, das er neben sich) hat / ob er woll seinen Leib verwircket hätte / quod glossa ad *d. l. n. 6.* ita declarat: Als ob zweene Brüder / oder Vater und Sohn / oder auch andere Leuthe gesammlet Guth hätten / ob ihr einer gleich sein Leib oder Guth verwircket / damit hätte er doch nicht zugleich seines Gefehten / oder Gesellen Guth verwircket. Item, hat der Räuber gleich mit seiner Missethat seinen Leib verwircket / damit hat er doch nicht des beraubten Mannes Guth verwircket / &c.

§. XXVI. His notatis, ne quidem consensus Principis tacitus, de quo supra in §. XX. egimus, adesse censetur. Corroborat quidem aliàs taciturnitas & conniventia Principum

mores à subditis hæcenus observatos; interim tamen ea confirmare voluisse non præsumitur, quæ cum legè naturali & positiva divina apertè pugnant. Taciti & expressi eadem communiter vis esse dicitur & efficacia, taciti tamen major vis esse nequit, quam expressi. Quid verò si Princeps expresse quadam per modum legis præcipiat, quæ juri divino contrariantur, an existimas, illa in numerum legum referri posse? sane hic obtinere debet, quod Apostoli quondam Pharisæis respondebant: Deo magis obediendum esse, quam hominibus. Idem de tacita voluntate Legislatorum judicium esto. Tacuit ergò Princeps, quia contradictione non opus esse existimavit, cum ipsi Magistratus inferiores facile colligere queant, Principem talia iniqua nunquam approbaturum esse, & sic non expectata Principis declaratione ejusmodi irrationabiles mores prohibere debeant, quod dum non faciunt, gravissimè peccant seque peccatorum participes reddunt.

§. XXVII. Gratis tamen, inestas, Carnifices operam suam in extrahendis cadaveribus propriè dicarum impendere non possunt; Concedo, sed exinde non sequitur, quod alios innocentes spoliare debeant. Contenti sint mercede ipsis solvi solita nec ulterius progrediantur. Et imò, cum nec hanc mercedem ab ædium dominis, aut cognatis, sed à Magistratu solvendam esse responderint Dñi, Scabini M. Jun. 1600. verbis: So seyð weder ihr/ noch der Barbier/ so bey euch eingemiethet / dem Scharffrichter von Dresden/ welcher den todten Cörper aus eurem Hause geschaffet und an gebührenden Orth gebracht / das Henschers Geld zu entrichten pflichtig / sondern der Rath zu Meissen / als deme die Gerichte zuständig/ ist solches alles zu geben schuldig / B. N. W. apud Beierum de expensis exe-

sis executionum criminalium, vom Hencker-Geld, Cap. 3. §. 13.
 qua ratione, aut juris colore Carnificibus jus aliquod consuetudinarium tribui poterit, ut bona cognatorum ædiumque dominorum ad se rapiant?

§. XXIIIX. Forfan itaque nihil supererit, quàm ut gladiis Carnificum, quos in nostro casu normam prædæ capiendæ constituunt, singularem quandam efficaciam vimque attrahendi tribuamus. Referunt alias valdè mirabilia de gladiis suis carnifices, v. g. quod plerumque sciant, num aliquis ipsis tradendus sit, quem supplicio afficiant, gladios enim ipsorum moveri. Item, se præscire ipsum genus supplicii, quod captivi è medio tollendi sint, v. Kornm ann. *de mirac. mort. p. 3. cap. 16. §. 17.* Lavaterus *de spectris p. 1. c. 17.* & ex his Speidelius *in spec. not. ab. voc. Hencker/* ubi alii gladiatorum horum mirabiles effectus recensentur. Apage vero hæc ineptias, à Carnificibus rudi plebeculæ hominibusque superstitiosis perivasas, quis hæc veritati consentanea esse crederet?

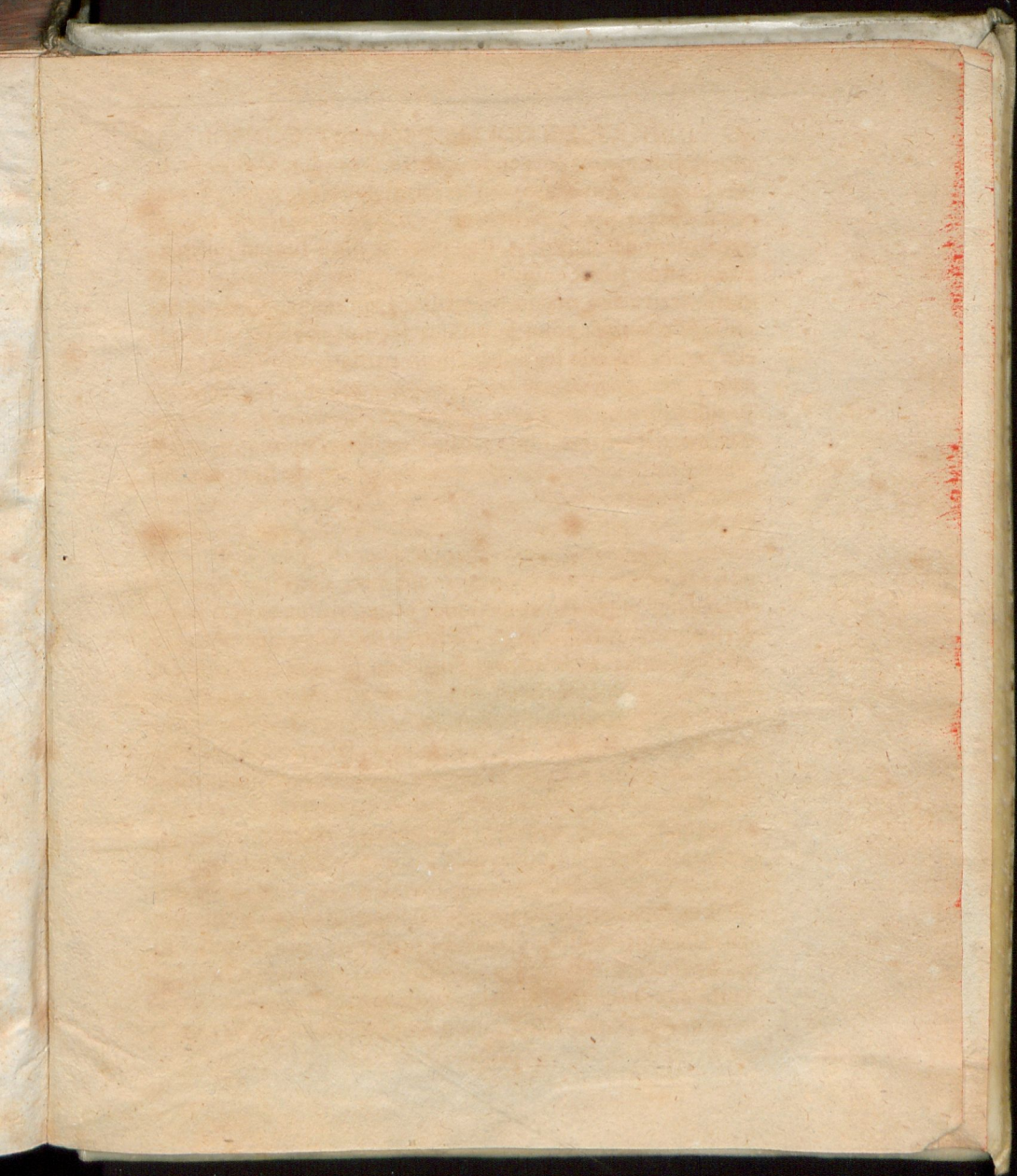
§. XXIX. Eadem, quam hæctenus demonstravimus, irrationabilitate laborare putamus consuetudinem, quam in aliquibus locis prætendunt Carnifices, ut si pecus aliquod lue gallica alioque morbo sædo laboret, cultri & reliqua instrumenta ipsorum rapacitati cedant, quibus Laniones in mactandis ejusmodi pecoribus usi sunt. Quid enim deliquerunt Laniones, ut instrumenta sua citra culpam suam Carnificum prædæ relinquere debeant? Nihil sane, & tamen ita importuni sunt Carnifices interdum, ut de gravi injuria eos conqueri videas, si quis ipsorum deperditos mores ad trutinam justii revocare velit.

§. XXX. Restat, ut colophonem huic nostræ Dissertationi imponamus. Fieri autem hoc brevissimis potest. Ita enim ex hactenus fuisè adductis constanter inferimus: NON DATUR IUS CARNIFICUM IN BONA PROPRIETATUM EORUMQUE, QUÆ CIRCA PROPRIETAS REPERIUNTUR. Quam sententiam quoque approbavit Serenissimus noster in der Magd. Policiey Ordnung Cap. 76. §. 4. sequentibus verbis: Die Nachrichter sollen diejenigen / welche sich selbst erhendt oder umbs Leben gebracht umb das Lohn / welches ihnen in dieser Ordnung gesetzt / ab und wegnehmen und da sie befunderer Umstände nach / auff eine Fehmstäte zu begraben wären / dasselbe unweigerlich verrichten und hierüber diejenigen Sachen nicht fordern / und ihnen zueignen / welche sie an dem Orte gefunden / und so weit sie mit dem Schwert reichen können / bey vermeindung empfindlicher Bestrafung.

T A N T U M.

00 A 6460

ULB Halle

002 932 539

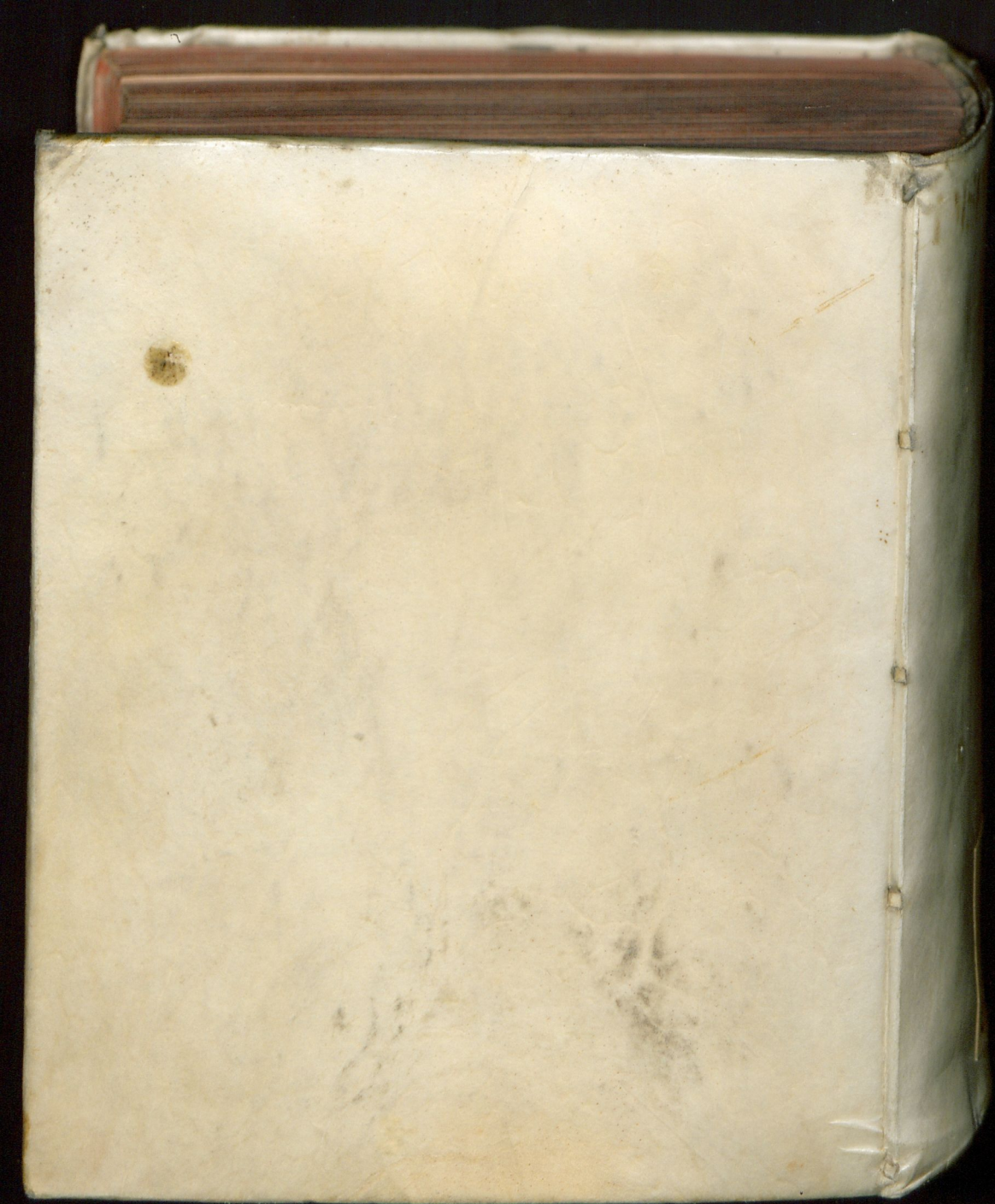
3

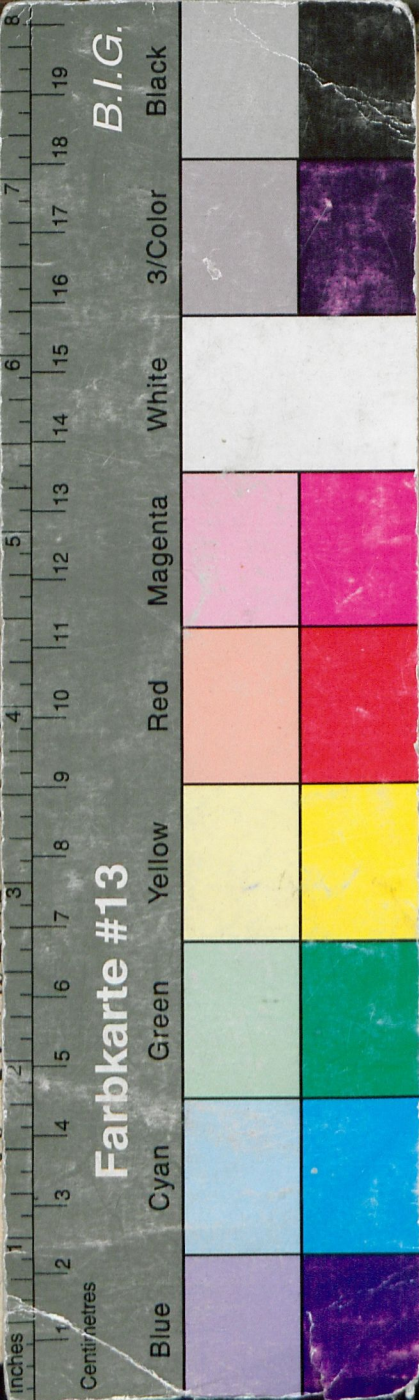

Sb.

R VD 17 vd 18

~~48.~~ 22

DISSERTATIO JURIDICA
de

JURE CARNIFICUM IN BONA PROPRIETARUM ET QUÆ CIRCA EOS REPERIUNTUR,

quam

DEO T. O. M. ANNUENTE
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,

DN. FRIDERICO WILHELMO,

REGNI BORVSSICI, ELECTORATVS ET PROVINCIARVM BRANDENB. HEREDE, & reliqua,

IN ILLUSTRACADEMIA FRIDERICIANA,
P R A E S I D E

JAC. FRIDERICO LUDOVICI,

J. U. D. & Profess. Publ. Extr.

Publico Eruditorum Examine submittit

RESPONDENS

JOHANNES JACOBUS HANEWALD,

Alsleb. Magdeb.

Ad d. III. Octobr. M DCCII. H. L. 2. C.

HALÆ, Typis CHRISTOPH. ANDREÆ ZEITLERI, Acad. Typogr. 1702.

20. 1.